

ปัจจัยทางวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 Organization Culture Factors Affecting Sufficiency School Management of Secondary Schools in Upper Northeastern Provincial Cluster 2

บัญชา ภัทรกุลวิศาล (Buncha Puttarakulwisan) *

ถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข (Thanomwan Prasertcharoensuk, Ph.D.) **

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 2) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียน มัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 3) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 และ 4) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยทางวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 จำนวน 100 โรงเรียน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified- Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบวัดวัฒนธรรมองค์การเท่ากับ 0.98 และแบบวัดการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาเท่ากับ 0.97 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Person's Product Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ “มาก” ทุกด้าน และเมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การมุ่งประสงค์ของโรงเรียน ความมีคุณภาพ ความหลากหลายของบุคลากร ความซื่อสัตย์สุจริตการมอบอำนาจ การตัดสินใจ ความเอื้ออาทร การยอมรับนับถือ และความไว้วางใจ

2. การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ “มาก” เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านนโยบาย ด้านงบประมาณและด้านวิชาการ

คำสำคัญ: ปัจจัยทางวัฒนธรรมองค์การ การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง

Keywords: Organization Culture Factors, Sufficiency School Management

* นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

3. ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “ค่อนข้างสูง” ซึ่งเมื่อแยกรายด้าน ปัจจัยด้านความมีคุณภาพกับการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับ “สูง” ส่วนปัจจัยทั้ง 9 ด้านมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษา อยู่ในระดับ “ค่อนข้างสูง” สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านการตัดสินใจ ด้านการมอบอำนาจ ด้านความเอื้ออาทร ด้านความหลากหลายของบุคลากร ด้านความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน ด้านความไว้วางใจ ด้านการมุ่งประสงค์ของโรงเรียน ด้านการยอมรับนับถือ และด้านความซื่อสัตย์สุจริต

4. วัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 มีทั้งหมด 3 ปัจจัยที่สามารถทำนายการการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงได้ เรียงลำดับตามอำนาจการพยากรณ์มากไปน้อยตามลำดับ คือ ความมีคุณภาพ (X_6) การตัดสินใจ (X_3) และการมอบอำนาจ (X_2) และสามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} & \text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ} \\ & = -.908 + 0.469 (X_6)^* + 0.384 (X_3)^* + 0.270 (X_2)^* \\ & \text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน} \\ & = 0.401 (Z_6)^* + 0.295 (Z_3)^* + 0.230 (Z_2)^* \end{aligned}$$

Abstract

The purposes of this research were to: 1) study the organizational culture factors of secondary schools in upper northeastern provincial cluster 2. 2) study the sufficiency school management of secondary schools in upper northeastern provincial cluster 2. 3) analyze the relationship between organizational culture and sufficiency school management of secondary schools in upper northeastern provincial cluster 2. and 4) construct prediction equation the organizational culture factors affecting sufficiency school management of secondary schools in upper northeastern provincial cluster 2. Sample group were 100 secondary schools under jurisdiction Secondary Educational Service Area Office 22 and Office 23, selected by stratified random sampling. Research instrument was 5 levels rating scale questionnaire, with a reliability of measurement of organizational culture of 0.98, and a reliability of measurement of sufficiency school management of secondary schools of 0.97. Data were analyzed by use a computer program to calculate the frequency, percentage, mean, standard deviation, pearson's product moment correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis.

The research findings were as follow:

1. Organizational culture factors of secondary schools in upper northeastern provincial cluster 2, as a whole and particular aspects were in “high” level.
2. Sufficiency school management of secondary schools in upper northeastern provincial cluster 2, as a whole and particular aspects were in “high” level.

3. The relationship between organizational culture and sufficiency school management of secondary schools in upper northeastern provincial cluster 2 were in “rather high to high” with the statistical significance level of .01, ranking in order from high to low: quality, decision making, empowerment, caring, diversity, sense of community, trust, school purposed, recognition and integrity.

4. Organizational culture factors affecting to sufficiency school management of secondary schools were quality, decision making and empowerment with the positive multiple off value at 0.862 and the prediction power was 74.30 of percentage with the statistical significance at 0.05 level.

Prediction equations can be drawn in the form of Unstandardized Score as well as Standardized Score were as follows:

Prediction equation in the form of Unstandardized Score equation ;

$$= -.908 + 0.469 (X_6)^* + 0.384 (X_3)^* + 0.270 (X_2)^*$$

Prediction equation in the form of Standardized Score equation ;

$$= 0.401 (Z_6)^* + 0.295 (Z_3)^* + 0.230 (Z_2)^*$$

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคโลกาภิวัตน์ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง การปกครอง ทำให้องค์กรต้องมีการปรับตัว ทั้งด้านโครงสร้างและการบริหารจัดการในรูปแบบที่หลากหลายเพื่อความอยู่รอดและสร้างความเข้มแข็งให้้องค์กร การบริหารจัดการองค์กรต้องอาศัยผู้นำที่มีภาวะผู้นำ และการทำงานร่วมกันของบุคคลภายในองค์กร หากทำให้บุคคลในองค์กรแสดงออกร่วมกันตามความคิด ความเชื่อ และค่านิยมมีการทำงานเป็นทีม เกิดเป็นขนบธรรมเนียมและแบบแผนจะนำไปสู่การสร้างวัฒนธรรมองค์กร อำพร ไตรภักทร (2550) กล่าวว่า วัฒนธรรมที่เหมาะสมช่วยให้องค์กรสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าและให้บริการที่ดีขึ้นทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมายและประสบความสำเร็จ โรงเรียนเป็นองค์กรที่มีการบริหารจัดการในลักษณะขององค์กรรูปแบบหนึ่งที่มีลักษณะเฉพาะตัวที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา การก้าวสู่มาตรฐานการจัดการศึกษาจะต้องอาศัยความร่วมมือกันทั้งผู้บริหารและครู ภายใต้วัฒนธรรมโรงเรียน Patterson (1988) กล่าวว่า วัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคลากรในสถานศึกษา คือ ความมุ่งหมายขององค์กร การให้

อำนาจ การตัดสินใจ ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ความไว้วางใจ คุณภาพของงาน การยอมรับ ความเอื้ออาทรห่วงใย ความซื่อสัตย์สุจริต ความหลากหลายของบุคคลกร ซึ่งผลงานวิจัยหลายชิ้นทั้ง ลัทธิ เดชโยธิน (2550), วิไลวรรณ มีแหยม (2551), นพมาศ ประภา (2552), สมบัติ แสงพล (2552), พิรัช จำรัสแนว (2553), มานพ โคตรโสภากา (2553) พบว่า วัฒนธรรมองค์กรส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และ วัฒนธรรมโรงเรียนที่เข้มแข็งส่งผลต่อความสำเร็จ และคุณภาพการศึกษา

ในปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการกำหนด ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาในปี พ.ศ. 2550-2554 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยกำหนดเป้าหมายระยะที่ 1 ปี 2550 กำหนดให้สถานศึกษาที่สามารถเป็นแบบอย่างในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่ต่ำกว่า จำนวน 80 แห่ง เป้าหมาย ระยะที่ 2 ปี 2551-2552 พัฒนาและขยายเครือข่ายสถานศึกษาที่เป็นแบบอย่างในการจัด

กระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกจังหวัดเป็นจำนวน 800 แห่ง และเป้าหมายระยะที่ 3 ปี 2553-2554 พัฒนาให้สถานศึกษาสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษาได้ครบทุกแห่งทั่วประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ประกอบด้วย 3 จังหวัด คือ จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนมและจังหวัดมุกดาหาร (ประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ, 2552) มีหน่วยงานที่กำกับดูแลโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนตามทิศทางของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 กำกับดูแลโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสกลนคร และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 กำกับดูแลโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครพนมและจังหวัดมุกดาหาร ซึ่งทั้งสองหน่วยงานได้ดำเนินการเพื่อสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่สถานศึกษาทั้ง 3 จังหวัด ซึ่งตามที่กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ได้กำหนดเป้าหมายสถานศึกษาที่สามารถ เป็นแบบอย่างในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกจังหวัดนั้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) พบว่าสถานศึกษาในจังหวัดนครพนมและจังหวัดมุกดาหารที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 มีสถานศึกษาที่ผ่านการคัดเลือกจำนวน 5 แห่ง จากจำนวนทั้งหมด 81 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 6.17 และสถานศึกษาในจังหวัดสกลนครที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23 ผ่านการคัดเลือกทั้งสิ้น จำนวน 8 แห่ง จากจำนวนหมด 45 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 17.78

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าวัฒนธรรมองค์การมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะวัฒนธรรมโรงเรียน ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ

การบริหารจัดการ หากมีการปรับใช้ในการบริหารงานอย่างเหมาะสมในการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22 และเขต 23 ซึ่งมีโรงเรียนดำเนินการตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการค่อนข้างน้อย ดังนั้นผู้วิจัยจึงตระหนักถึงความสำคัญและสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยทางวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 เพื่อสรุปเป็นข้อมูลและนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงานในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ได้แก่ จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนมและจังหวัดมุกดาหาร ซึ่งสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 และ เขต 23 เพื่อจะได้การวางแผนและการกำหนดนโยบายในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เพื่อให้การบริหารงานสถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2
2. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2
3. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยทางวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 จำนวน 126 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามเงื่อนไขของการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณและตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ R.V.Krejcie and D.W.Morgan (1970, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2543) สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ซึ่งสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22 จำนวน 64 โรงเรียน และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23 จำนวน 36 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น จำนวน 100 โรงเรียน และมีผู้ให้ข้อมูลเป็นครูที่รับผิดชอบงานด้านแผนงานและครูที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน รวมมีผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 200 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยทางวัฒนธรรมองค์การมาจากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัฒนธรรมองค์การ พบว่าปัจจัยทางวัฒนธรรมองค์การ ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การมุ่งประสงค์ของโรงเรียน 2) การมอบอำนาจ 3) การตัดสินใจ 4) ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน 5) ความไว้วางใจ 6) ความมีคุณภาพ 7) การยอมรับนับถือ 8) ความเอื้ออาทร 9) ความซื่อสัตย์สุจริต และ 10) ความหลากหลายของบุคลากร

ตัวแปรตาม คือ การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาพอเพียง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 4 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 1) ด้านนโยบาย 2) ด้านวิชาการ 3) ด้านงบประมาณ และ 4) ด้านการบริหารทั่วไป

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม 1 ชุด มีจำนวน 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ อาชีพ ราชการ วุฒิการศึกษา ขนาดของสถานศึกษาที่สังกัด และการเข้าอบรมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือทั้งในด้านความตรงเชิงเนื้อหา การใช้ภาษาและด้านอื่น ๆ ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นควรให้แก้ไข โดยมีเกณฑ์ในการตัดสินคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่คำนวณได้มากกว่า 0.50 จากนั้นผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จำนวน 35 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 70 ชุด หาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบวัดวัฒนธรรมองค์การเท่ากับ 0.98 และแบบวัดการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเท่ากับ 0.97

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์หาค่าสถิติ ดังนี้

1) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

2) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับข้อมูล วัฒนธรรมองค์การโรงเรียนมัธยมศึกษา และการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2

3) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Person's product moment coefficient)

4) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยทางวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 โดยใช้สถิติสมการถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิจัย

1) วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ “มาก” ทุกด้าน และเมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การมุ่งประสงค์ของโรงเรียน คุณภาพ ความหลากหลายของบุคลากร ความซื่อสัตย์สุจริต การมอบอำนาจ การตัดสินใจ ความเอื้ออาทร การยอมรับนับถือ และความไว้วางใจ

2) การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ “มาก” เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านนโยบาย ด้านงบประมาณ และด้านวิชาการ

3) ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียง

เหนือตอนบน 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “ค่อนข้างสูง” ซึ่งเมื่อแยกรายด้าน ปัจจัยด้านความมีคุณภาพกับการบริหาร จัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับ “สูง” ส่วนปัจจัยทั้ง 9 ด้านมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษา อยู่ในระดับ “ค่อนข้างสูง” สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านการตัดสินใจ ด้านการมอบอำนาจ ด้านความเอื้ออาทร ด้านความหลากหลายของบุคลากร ด้านความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน ด้านความไว้วางใจ ด้านการมุ่งประสงค์ของโรงเรียน ด้านการยอมรับนับถือ และด้านความซื่อสัตย์สุจริต

4) วัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาใน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 มีทั้งหมด 3 ปัจจัยที่สามารถทำนายการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงได้ เรียงลำดับตามอำนาจการพยากรณ์มากไปน้อยตามลำดับ คือ ความมีคุณภาพ (X_1) การตัดสินใจ (X_2) และการมอบอำนาจ (X_3) และสามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้
สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
$$= -0.908 + 0.469(X_1)^* + 0.384(X_2)^* + 0.270(X_3)^*$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
$$= 0.401(Z_1)^* + 0.295(Z_2)^* + 0.230(Z_3)^*$$

อภิปรายผลการวิจัย

1. วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับ “มาก” ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงอันดับแรกคือ การมุ่งประสงค์ของโรงเรียน รองลงมาคือ คุณภาพ และความหลากหลายของบุคลากร ทั้งนี้เกิดจากการที่โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3)

พ.ศ. 2553 สอดคล้องกับลัทธิ เดชโยธิน (2550) ที่พบว่า วัฒนธรรมองค์การและการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ตามการรับรู้ของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มาก” นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข (2551) พบว่า วัฒนธรรมองค์การเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยภาพรวม มีการปฏิบัติในระดับ “มาก” และสอดคล้องกับรัตนะ บัวสนธ์ และคณะ (2551) ที่พบว่าปัจจัยทางวัฒนธรรม โรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับ “มาก” สอดคล้องกับ นพมาศ ประภา (2552) พบว่า วัฒนธรรมองค์การ ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถาน ศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ “มาก”

2. การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มาก” ทุกด้านโดยเรียง 3 อันดับแรก จากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านนโยบาย และด้านงบประมาณทั้งนี้เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ มีขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถาน ศึกษาและมีการประเมินสถานศึกษาตามแบบประเมิน การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถาน ศึกษาแบบอย่างการจัดกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการสถาน ศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง “สถานศึกษาพอเพียง” ของ กระทรวงศึกษาธิการ โดยเริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 จนถึงปัจจุบัน ทำให้สถานศึกษาโดยเฉพาะโรงเรียน มัธยมศึกษาได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เข้าสู่สถานศึกษาของตนเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้อง กับสัญญา จารุจินดา (2551) พบว่าแนวทางการบริหาร จัดการในการน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่การ ปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริหาร งานวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงาน บุคคล และด้านบริหารทั่วไปในภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก” และสอดคล้องกับมณฑล อินทรโชติ (2552) พบว่า การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ใน

การบริหารงาน 4 ฝ่ายมีระดับของความสำเร็จมาก ผลการศึกษาของ พรสกุล เขตจำนนท์ (2553) ที่พบว่า การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยภาพรวมมีการ ปฏิบัติในระดับ “มาก”

3. ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การ กับการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ อยู่ในระดับ “ค่อนข้างสูง” และเมื่อพิจารณาทิศทางของ ความสัมพันธ์จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณ ได้มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นไปในทางบวกทุกด้าน ซึ่งพบว่าตัวแปรทางวัฒนธรรมองค์การที่มีความ สัมพันธ์กับการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของ โรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในระดับ “สูง” และ “ค่อนข้างสูง” 3 อันดับแรกคือ 1) ความมีคุณภาพกับการบริหาร จัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ 0.812 ความสัมพันธ์ อยู่ในระดับสูง 2) การตัดสินใจกับการบริหารจัดการ สถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ 0.799 ความสัมพันธ์อยู่ใน ระดับค่อนข้างสูง 3) การมอบอำนาจกับการบริหาร จัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ 0.788 ความสัมพันธ์ อยู่ในระดับค่อนข้างสูง และสอดคล้องกับผลการศึกษา ของรัตนะ บัวสนธ์ และคณะ (2551) ที่พบว่า ความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยทางวัฒนธรรมโรงเรียนกับการพัฒนา องค์การแห่งการเรียนรู้มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปร ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ ปัจจัยทาง วัฒนธรรมโรงเรียนด้านความเอื้ออาทรกับการพัฒนา องค์การแห่งการเรียนรู้ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน สอดคล้องกับ มานิตย์ เมธานุกาพ (2551) ที่พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับการ ปฏิบัติงาน ด้านการประกันคุณภาพการศึกษามีความ สัมพันธ์ทางบวก โดยรวมและแต่ละด้านอย่างมีนัย

สำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และยังสอดคล้องกับ
กัญญ์นรา คนการ (2554) ที่พบว่า ความสัมพันธ์
ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับองค์การแห่งการเรียนรู้
พบว่า วัฒนธรรมองค์การมีความสัมพันธ์กับองค์การ
แห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนคร
แหลมฉบัง อำเภอกะปง จังหัดชลบุรี โดยรวม
ความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

4. วัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อการบริหาร
จัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2
มีทั้งหมด 3 ตัวแปร ซึ่งตัวแปรทางวัฒนธรรมองค์การ
ที่สามารถพยากรณ์การบริหารจัดการสถานศึกษา
พอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ความมีคุณภาพ (X_0) การตัดสินใจ
(X_3) และการมอบอำนาจ (X_2) เมื่อเข้าสมการถดถอย
แล้วจะได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ($R^2 = 0.862$)
ที่มีค่าอำนาจการพยากรณ์ ($R = 0.743$) หรือพยากรณ์
ได้ร้อยละ 74.30 ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าปัจจัยทั้ง 3 ตัว
มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง
ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียง
เหนือตอนบน 2 ทั้งนี้ตัวแปรด้านความมีคุณภาพ
นั้นเป็นสิ่งที่โรงเรียนต้องการสร้างและยกระดับให้
สูงยิ่งขึ้น ส่วนตัวแปรด้านการตัดสินใจ ก็เป็นส่วนสำคัญ
ที่ต้องอาศัยผู้นำขององค์การในการนำทีมก้าวไปสู่
เป้าหมายที่วางไว้และตัวแปรสุดท้ายคือ ตัวแปรด้าน
การมอบอำนาจ เป็นสิ่งที่โรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่ง
มีการบริหารงานภายใต้โครงสร้างการบริหารหลายกลุ่ม
จำเป็นจะต้องกระจายอำนาจเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อน
ขององค์การ นอกจากนี้ผลการวิจัย ยังสอดคล้องกับ
ลัทธิ เดชโยธิน (2550) ที่ศึกษาวัฒนธรรมองค์การที่
ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ตามการรับรู้
ของบุคลากรในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาขอนแก่นเขต 4 พบว่า ปัจจัยวัฒนธรรม
องค์การที่เป็นตัวทำนายการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้
คือ 1) ความหลากหลายของบุคลากร 2) ความเอื้อ
อาทร 3) การมอบอำนาจ 4) ด้านความเที่ยงธรรม
และ 5) ด้านความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์การและ

มีอำนาจการทำนายร้อยละ 69.70 อย่างมีนัยสำคัญที่
ระดับ .05 สอดคล้องกับวิไลวรรณ มีแหยม (2551)
ที่พบว่า วัฒนธรรมโรงเรียนหลายด้าน อาทิ การร่วมกัน
ตัดสินใจ การสร้างความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของทุกคน
การสร้างความไว้วางใจ ส่งผลต่อประสิทธิภาพและ
ประสิทธิผล ตลอดจนความสำเร็จของโรงเรียน และ
ยังสอดคล้องกับพิรัช จำรัสแนว (2553) ที่พบว่า
การบริหารจัดการโรงเรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
(School-Based Management) โดยเปิดโอกาสให้
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วม
ในการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนไปในทิศทาง
เดียวกันและมีแบบแผนวัฒนธรรมการทำงานที่เหมาะสม
และเข้มแข็งส่งผลให้โรงเรียนดำเนินกิจกรรมทางการ
ศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1) ควรเร่งสร้างวัฒนธรรมองค์การใน
ด้านที่มีความค่าเฉลี่ยมาก 3 อันดับสุดท้ายคือ ความรู้
สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน การยอมรับนับถือ และ
ความไว้วางใจเพื่อพัฒนาให้องค์การมีความเข้มแข็ง
มากยิ่งขึ้น

2) ควรกำหนดแนวทางสำหรับการนำ
ปัจจัยด้านความมีคุณภาพ การตัดสินใจและการมอบ
อำนาจ ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา
พอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัด
ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ไปปฏิบัติ
ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22 และ เขต 23

3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม
บุคลากรในโรงเรียนเกิดความผูกพันระหว่างกันและกัน
เปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความสามารถใน
การทำงานอย่างเต็มที่ จัดกิจกรรมเพื่อให้บุคลากร
รู้สึกถึงความเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ และผู้บริหาร
สถานศึกษาจะต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่าง
ที่เหมาะสม มีสมรรถนะทางการบริหารที่ดี

4) ควรเร่งปรับปรุงการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงด้านวิชาการโดยให้บุคลากรได้ศึกษาดูงานและอบรมเกี่ยวกับการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้มากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัจจัยทางวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2

เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและนำมาบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

2) ควรแยกศึกษาระหว่างกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาขนาดต่าง ๆ เพื่อนำผลไปใช้ตามบริบทของแต่ละสถานศึกษา

3) ควรทำกรณีศึกษาโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อที่จะได้สารสนเทศสำหรับการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). **คู่มือประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปี 2554-2556**. กรุงเทพฯ: กระทรวง.
- _____. (2550). **ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา (2550-2554)**. กรุงเทพฯ: ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักกิจการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2553). **1, 261 สถานศึกษาพอเพียงแบบอย่าง**. กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์ พับลิชชิ่ง.
- กัญญ์นรา คนการ. (2554). **ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข และคณะ. (2551). **รายงานการวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมองค์การเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้**. ขอนแก่น: สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นพมาศ ประภา. (2552). **วัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1**. รายงานการศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ เรื่องการจัดตั้งกลุ่มจังหวัดและกำหนดจังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด. (2552, 18 กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 126 ตอนพิเศษ 28 ง, หน้า 33 – 35.
- พรสกุล เขตจ้านนท์. (2553). **การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุดรธานี เขต 4**. รายงานการศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พิรัช จำรัสแนว. (2553). **วัฒนธรรมโรงเรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนโนนคุณวิทยาคารรัชมังคลาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2**. รายงานการศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- มงคล อินทรโชติ. (2552). การบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษาโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- มานพ โคตรโสภาก. (2553). วัฒนธรรมโรงเรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนชุมชนแพศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษaxonแก่น เขต 5. รายงานการศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มานิตย์ เมธานภาพ. (2551). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับการปฏิบัติงานด้านการ
ประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดอกเขต 2. วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- รัตน์ะ บัวสนธ์ และคณะ. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางวัฒนธรรมโรงเรียนกับการพัฒนาองค์กร
แห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก.
วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 10(1), 51 – 68.
- ลัซรี เดชโยธิน. (2550). วัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ตามการรับรู้ของ
บุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษaxonแก่น เขต 4. รายงานการศึกษาอิสระ
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิไลวรรณ มีแหยม. (2551). วัฒนธรรมโรงเรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนศรีกระนวนวิทยาคม สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษaxonแก่น เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมบัติ แสงพล. (2552). วัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อองค์การแห่งการเรียนรู้: คณะสัตวแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สัญญา จารุจินดา. (2551). แนวทางการบริหารจัดการในการน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่
การปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอชุมขาม จังหวัด แม่ฮ่องสอน. การศึกษาอิสระ
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- อำพร ไตรภักทร. (2550). วัฒนธรรมองค์การที่พึงประสงค์. วารสารการประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
8, 38-39.
- Patterson, K. J. (1988). *School Culture*. San Francisco: Jersey Bass.